

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PETI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 3745/18
N.O.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Peti odjel), zasjedajući 18. travnja 2024. u odboru u sastavu:

Stéphanie Mourou-Vikström, *predsjednica*,
Lado Chanturia,
Mattias Guyomar, *suci*,

i Sophie Piquet, *vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 3745/18) protiv Republike Hrvatske koji je turski državljanin g. N.O. („podnositelj zahtjeva”), rođen 1970. godine i živi u Bernu (Švicarska) i kojeg je zastupala gđa S. Bezbradica Jelavić, odvjetnica u Zagrebu, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 17. siječnja 2018.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima o podnositeljevu ekstradicijskom pritvoru i njegovu zahtjevu za naknadu troškova nastalih u postupku izručenja, a da se ostatak zahtjeva proglasi nedopuštenim,

odluku da ime podnositelja zahtjeva ne bude objavljeno,
očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se ponajprije odnosi na podnositeljev pritvor u Hrvatskoj radi njegova izručenja Turskoj iako mu je prethodno priznat status izbjeglice u Švicarskoj.

2. Godine 2002. podnositelj zahtjeva uhićen je u Turskoj zbog optužbi za terorizam u vezi s aktivnostima PKK-a (Kurdistanska radnička stranka).

U rujnu 2003. pušten je na slobodu iz istražnog zatvora, a nakon toga pobjegao je iz Turske.

3. Godine 2004. podnositelj zahtjeva podnio je zahtjev za azil u Švicarskoj. Godine 2005. zahtjev je odbijen primjenom klauzule o isključenju prema mjerodavnom švicarskom zakonu o azilu jer je podnositelj sudjelovao u aktivnostima koje su dovele do smrtnih stradanja. Istovremeno je njegovo protjerivanje odgođeno jer je inače ispunjavao sve uvjete za priznanje statusa izbjeglice u Švicarskoj. U potvrdi koju su švicarske vlasti izdale 28. srpnja 2017. navedeno je da podnositelj ima status izbjeglice u Švicarskoj.

4. U međuvremenu, dana 18. srpnja 2017. podnositelj zahtjeva uhićen je u Hrvatskoj na temelju međunarodne tjevalice koju je izdala Turska. Županijski sud u Vukovaru odbio je zamolbu za izručenje podnositelja na temelju njegova statusa izbjeglice u Švicarskoj, ali Vrhovni sud ukinuo je to rješenje. U novom postupku sudovi su utvrdili da podnositelj može biti izručen Turskoj. Vrhovni sud posebice je smatrao da je činjenica da je podnositelju priznat status izbjeglice u Švicarskoj nebitna jer ta zemlja nije članica Europske unije.

5. Dana 10. srpnja 2018. Ustavni sud ukinuo je odluke nižih sudova uz obrazloženje da podnositelj zahtjeva, budući da mu je priznat status izbjeglice u Švicarskoj, državi koja sudjeluje u „dublinskom” sustavu, uživa zaštitu na državnom području država članica Europske unije. Hrvatske vlasti, koje su od početka bile upoznate s podnositeljevim statusom izbjeglice, stoga su bile obvezne poštovati ga. Ustavni sud utvrdio je da bi izručenje podnositelja Turskoj dovelo do povrede načela zabrane prisilnog vraćanja (*non-refoulement*). Utvrdio je i da, s obzirom na utvrđene povrede ustavnih prava (zajamčenih člankom 32. stavkom 2. i člankom 141.c Ustava Republike Hrvatske), nije potrebno ispitati podnositeljev prigovor na temelju članka 5. stavka 1. točke (f) Konvencije. Međutim, pozvao je vlasti da preispitaju potrebu za njegovim daljnjim pritvorom.

6. Dana 25. srpnja 2018. vlasti su odbile zamolbu za izručenje podnositelja zahtjeva te su ga, nakon 372 dana, pustile iz pritvora.

7. Dana 13. prosinca 2018. podnositelj zahtjeva podnio je Županijskom sudu u Vukovaru zahtjev za naknadu troškova zastupanja po odvjetnici nastalih u postupku izručenja.

8. Dana 20. prosinca 2023., nakon podnositeljevih opetovanih zahtjeva da se donese odluka o njegovu zahtjevu za naknadu troškova, Županijski sud u Vukovaru prihvatio je taj zahtjev u cijelosti. Dana 27. prosinca 2023. novac je uplaćen na bankovni račun braniteljice podnositelja zahtjeva.

9. U međuvremenu, dana 1. lipnja 2020. podnositelj zahtjeva pokrenuo je parnični postupak protiv države u kojem je tražio 186.000,00 hrvatskih kuna (EUR 24.800,00) na ime naknade za duševnu bol i patnju zbog činjenice da su ga vlasti 372 dana zadržale u pritvoru radi izručenja Turskoj

iako su od početka bile upoznate s njegovim statusom izbjeglice u Švicarskoj.

10. Dana 22. prosinca 2021. Općinski građanski sud u Zagrebu presudio je da je, s obzirom na utvrđenja Ustavnog suda izložena u stavku 5. ove odluke, podnositelj zahtjeva pretrpio nematerijalnu štetu za koju bi trebao dobiti naknadu. Konkretno, sud je prihvatio da je pritvor podnositelju zahtjeva prouzročio duševnu bol ističući da neopravdano lišenje slobode općenito predstavlja tešku povredu prava pojedinca. Imajući u vidu važnost zaštićenog prava koje je povrijeđeno, sud je smatrao primjerenim podnositelju dosuditi iznos od EUR 12.400,00 na ime naknade nematerijalne štete zajedno s dospjelim zakonskim zateznim kamatama.

11. I podnositelj zahtjeva i državno odvjetništvo podnijeli su žalbe protiv te presude te je postupak trenutno u tijeku pred žalbenim sudom.

12. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, na temelju članka 5. stavka 1. točke (f) Konvencije, da su ga hrvatske vlasti 372 dana zadržale u pritvoru radi izručenja Turskoj iako su od početka bile obaviještene o njegovu statusu izbjeglice u Švicarskoj.

13. U podnescima od 20. listopada 2021. podnositelj zahtjeva nadalje je prigovorio na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije zbog propusta domaćeg suda da odluči o njegovu zahtjevu za naknadu troškova njegova zastupanja po odvjetnici nastalih u postupku izručenja.

14. Na kraju, u očitovanju od 16. rujna 2022., podnositelj zahtjeva prigovorio je i da mu je činjenica da je proveo 372 dana u ekstradiციjskom pritvoru, iako mu je priznat status izbjeglice u Švicarskoj, prouzročila duševnu bol koja predstavlja povredu članka 3. Konvencije.

OCJENA SUDA

A. Prethodno pitanje

15. Vlada je pozvala Sud da izbriše zahtjev s liste predmeta jer je podnositelj zahtjeva trajno napustio Hrvatsku 27. srpnja 2018., kada je postupak pred domaćim tijelima i Sudom još bio u tijeku, i jer nakon toga njegova odvjetnica domaćim tijelima ili Sudu nije dostavila nikakav dokument koji je potpisao podnositelj zahtjeva. Stoga nije bilo dokaza da je odvjetnica još uvijek u kontaktu s podnositeljem zahtjeva ili da podnositelj zahtjeva želi ustrajati u svom zahtjevu pred Sudom. Odvjetnica podnositelja zahtjeva odgovorila je da je u kontaktu s podnositeljem zahtjeva i da ga obavještava o statusu njegova predmeta pred Sudom.

16. Sud ponavlja da je održavanje kontakta između podnositelja zahtjeva i njegova punomoćnika tijekom cijelog postupka bitno i kako bi se saznalo više o posebnoj situaciji podnositelja zahtjeva i kako bi se potvrdio stalan interes podnositelja zahtjeva za ispitivanje njegova zahtjeva (vidi *Sharifi i drugi protiv Italije i Grčke*, br. 16643/09, stavak 124., 21. listopada 2014., i

V.M. i drugi protiv Belgije ((brisanje zahtjeva) [VV], br. 60125/11, stavak 35., 17. studenoga 2016.). U ovom predmetu, s obzirom na činjenicu da je odvjetnica podnositelja zahtjeva 16. rujna 2022. Sudu dostavila dokumente u vezi s predmetom koje je podnositelj potpisao 10. svibnja 2022., Sud prihvaća da je podnositelj zahtjeva upoznat sa statusom svojeg predmeta i da želi ustrajati u zahtjevu. Zahtjev Vlade za brisanje zahtjeva s liste predmeta stoga se mora odbiti.

B. Navodna povreda članka 5. Konvencije

17. Vlada je osporila dopuštenost prigovora podnositelja zahtjeva na temelju članka 5. Konvencije iz dvaju razloga. Smatrala je da podnositelj više nije žrtva navedene povrede i da je njegov prigovor preuranjen. Posebice je tvrdila da je Ustavni sud priznao povredu članka 5. i da je podnositelj zahtjeva pokrenuo parnični postupak za naknadu štete.

18. Sud ponavlja da odluka ili mjera povoljna za podnositelja u načelu nije dovoljna da ga liši njegova statusa „žrtve” osim ako nacionalne vlasti nisu izričito, ili barem u biti, priznale povredu Konvencije i nakon toga podnositelju pružile zadovoljštinu za tu povredu (vidi *Milanković i Bošnjak protiv Hrvatske*, br. 37762/12 i 23530/13, stavak 109., 26. travnja 2016., i u njemu navedena upućivanja).

19. U ovom predmetu Ustavni sud, iako je utvrdio da domaća tijela nisu pravilno uzela u obzir činjenicu da je podnositelju priznat status izbjeglice u Švicarskoj prilikom odlučivanja o njegovu izručenju Turskoj, nije ispitao podnositeljev prigovor na temelju članka 5. stavka 1. Konvencije (vidi stavak 5. ove odluke).

20. Međutim, Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva, nakon što je zamolba za izručenje odbijena, a on pušten iz pritvora, podnio tužbu protiv države tražeći naknadu nematerijalne štete koju je pretrpio zbog svog neopravdanog pritvora (vidi stavak 9. ove odluke).

21. U tom je parničnom postupku prvostupanjski sud podnositelju zahtjeva dosudio iznos od EUR 12.400,00 na ime naknade nematerijalne štete zajedno s dospjelim zakonskim zateznim kamatama (vidi stavak 10. ove odluke). Taj sud je presudio da je, s obzirom na utvrđenja Ustavnog suda da nadležna tijela nisu pravilno razmotrila podnositeljev status izbjeglice u Švicarskoj kada su odlučivala o zamolbi za izručenje, ekstradicijski pritvor podnositelju prouzročio duševnu bol. Naglasio je da neopravdano lišenje slobode predstavlja tešku povredu prava pojedinca.

22. Sud primjećuje da je parnični postupak o kojem je riječ još uvijek u tijeku (vidi stavak 11. ove odluke). Nema razloga sumnjati da će nacionalni sudovi, uključujući Ustavni sud ako bude potrebno, rješavati predmet podnositelja zahtjeva u skladu s mjerodavnim kriterijima koje je utvrdio Sud (vidi, primjerice, *Eminbeyli protiv Rusije*, br. 42443/02, stavak 48., 26. veljače 2009.; i *Shiksaitov protiv Slovačke*, br. 56751/16 i 33762/17,

stavci 76. – 84., 10. prosinca 2020., a vidi i odluku Ustavnog suda br. U-III-6499/2021 od 15. veljače 2022. u kojoj je taj sud ispitivao zakonitost ekstradicijskog pritvora podnositelja ustavne tužbe na temelju članka 5. stavka 1. Konvencije).

23. U skladu s tim, imajući u vidu to da je parnični postupak za naknadu štete još uvijek u tijeku, prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 5. stavka 1. Konvencije preuranjen je i mora se odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije.

C. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

24. Kada je riječ o prigovoru podnositelja zahtjeva zbog propusta domaćeg suda da odluči o njegovu zahtjevu za naknadu troškova njegova zastupanja po odvjetnici nastalih u postupku izručenja, Sud primjećuje da je nadležni domaći sud u konačnici odlučio o tom zahtjevu (vidi stavak 8. ove odluke). Sud će stoga ovaj prigovor ispitati kao prigovor kojim se otvara pitanje prekomjerne duljine trajanja postupka.

25. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva jer nije podnio ustavnu tužbu kojom bi prigovorio zbog prekomjerne duljine trajanja postupka.

26. Budući da je podnositelj zahtjeva ovaj prigovor podnio 20. listopada 2021. (vidi stavak 13. ove odluke), a pravno sredstvo koje je predložila Vlada, a koje podnositelj zahtjeva nije iskoristio, djelotvorno je od 1. studenoga 2019. (vidi *Kirinčić i drugi protiv Hrvatske*, br. 31386/17, stavak 116., 30. srpnja 2020.), Sud utvrđuje da se Vladin prigovor mora prihvatiti.

27. Iz toga proizlazi da je, čak i pod pretpostavkom da je članak 6. stavak 1. Konvencije primjenjiv u građanskom aspektu na odlučivanje o troškovima u ovom predmetu, ovaj prigovor u svakom slučaju nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

D. Ostali prigovori

28. U očitovanju od 16. rujna 2022., podnositelj zahtjeva prvi je put iznio prigovor da mu je činjenica da je proveo 372 dana u ekstradicijskom pritvoru, iako mu je priznat status izbjeglice u Švicarskoj, prouzročila duševnu bol koja predstavlja povredu članka 3. Konvencije. Konkretno je naveo da je bio pritvoren u zemlji čiji jezik ne govori, da je pretrpio strah od izručenja u zemlju u kojoj će biti progonjen te da je cijelo vrijeme bio odvojen od supruge i dvoje maloljetne djece koji su ostali u Švicarskoj. Vlada se o tom prigovoru nije očitovala.

29. Čak i pod pretpostavkom da je u konkretnim okolnostima pritvor podnositelju zahtjeva prouzročio duševnu bol koja je dosegla prag članka 3.

ODLUKA N.O. protiv HRVATSKE

Konvencije, Sud primjećuje da je u parničnom postupku pokrenutom pred domaćim sudovima (vidi stavak 9. ove odluke) podnositelj zahtjeva tražio naknadu za nematerijalnu štetu koju je pretrpio zbog pritvora uglavnom se pozivajući na iste tvrdnje kao one izložene u stavku 28. ove odluke.

30. Uzimajući u obzir da je taj parnični postupak još uvijek u tijeku (vidi stavak 11. ove odluke), Sud utvrđuje da je ovaj prigovor u svakom slučaju preuranjen i da se mora odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 23. svibnja 2024.

Sophie Piquet
vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika

Stéphanie Mourou-Vikström
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

